

بررسی و تحلیل گروه مشاوران کیش

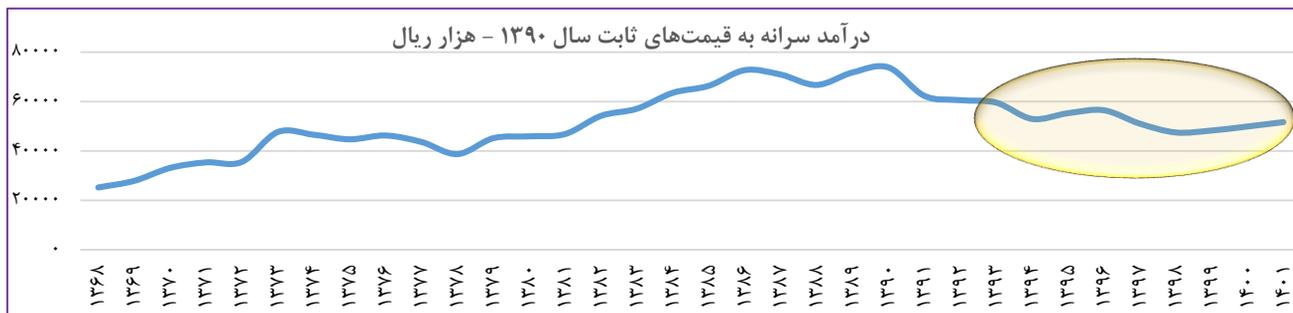
چشم‌انداز صنایع غذایی و کشاورزی

۳۱ مرداد ۱۴۰۲

اقتصاد ایران در یک نگاه

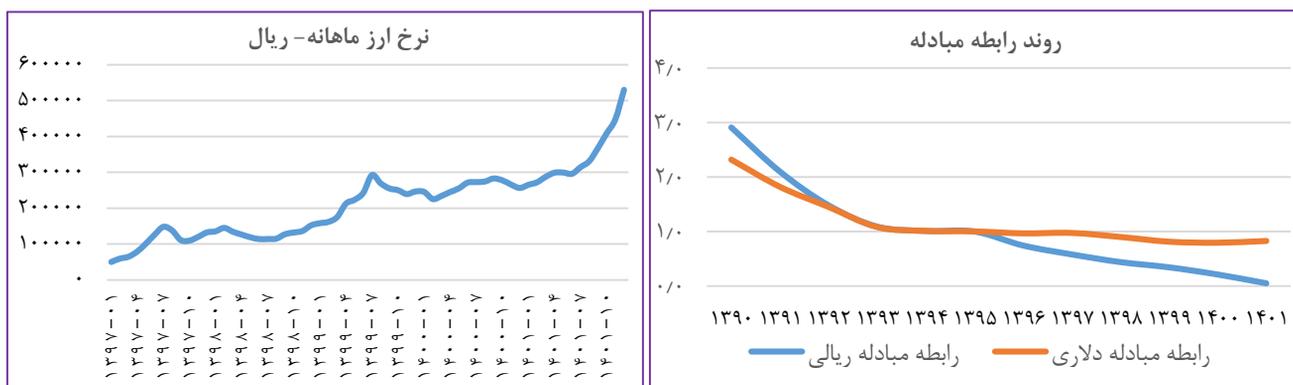
• درآمد سرانه

یکی از نماگرهایی که می‌تواند تحولات یک اقتصاد و سهم‌بری آحاد افراد کشور از تولید را نشان دهد، درآمد سرانه است. بر اساس آمارهای بانک مرکزی از سال ۱۳۹۰، روند درآمد سرانه کشور نزولی بوده و به‌رغم رشد مثبت سه سال اخیر هنوز درآمد سرانه سال ۱۳۹۰ چهل درصد بزرگتر از سال ۱۴۰۱ است.

• نرخ ارز و رابطه مبادله

ثبات اقتصاد کلان نقش اساسی در توان تولیدی و رقابتی کشور دارد. روند بی‌ثبات نرخ ارز و جهش‌های مداوم آن طی سال‌های اخیر به دلیل همبستگی با تورم، بی‌ثباتی در اقتصاد ایران را تشدید می‌کند. علاوه بر آن، به دلیل وابستگی تولید صنعتی به نهاده‌های وارداتی، این رفتار نرخ ارز افزایش، قیمت تمام‌شده تولید را به دنبال داشته و از رقابت‌پذیری اقتصاد در سطح جهانی می‌کاهد. مقایسه روند کاهش رابطه مبادله که نسبت شاخص قیمت صادرات به شاخص قیمت واردات است و شکاف بالا بین ارزش هر تن صادرات و واردات کشور این ادعا را تأیید می‌کند.

• تراز پرداخت‌ها

مثبت بودن حساب جاری کشور در سال گذشته، همزمان تحت تأثیر افزایش صادرات نفتی و غیرنفتی است، ولی باید توجه داشت ضعف در مدیریت منابع ارزی به ویژه ارز حاصل از صادرات نفت می‌تواند منجر به آسیب‌پذیری و کاهش تاب‌آوری اقتصاد شود.

از طرف دیگر، خالص حساب سرمایه کشور در سال‌های اخیر همواره منفی بوده است. این امر از یک طرف ناشی از موانع جذب سرمایه‌گذاری خارجی و از طرف دیگر ناشی از خروج سرمایه از کشور است.

متغیرهای کلان اقتصاد ایران

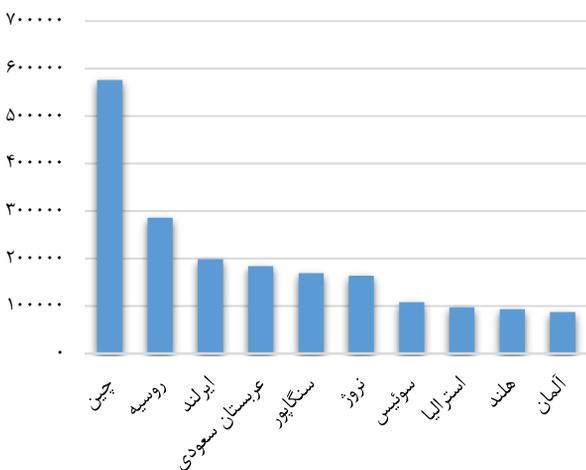
شرح	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۲۶۲۴۱	-۱۶۵۲	-۷۰۸	۱۱۱۴۴	۱۴۴۳۳
تراز حساب سرمایه (میلیون دلار)	-۹۹۳۵	-۳۶۵	-۶۳۱۸	-۹۳۳۳	-۱۴۶۰۶
موازنه کل (میلیون دلار)	۹۸۸۰	۶۷۱	-۲۶۴۱	۸۹۵	۴۰۳۳
سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (میلیون دلار)	۲۷۰۹,۴	۹۰۵,۶	۱۲۲۴	۸۳۸,۳	-
ارزش هر تن صادرات گمرکی (دلار)	۳۶۶	۳۰۸	۳۰۸	۳۹۶	۴۳۶
ارزش هر تن واردات گمرکی (دلار)	۱۳۳۴	۱۲۳۱	۱۱۵۳	۱۲۸۷	۱۶۰۵

اقتصاد جهان در یک نگاه

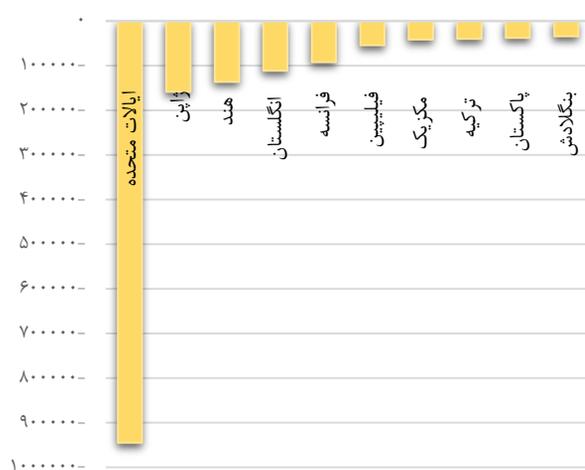
• تراز تجاری در جهان

بر اساس آمار بانک جهانی، در سال ۲۰۲۲ کشورهای چین، روسیه، ایرلند، عربستان سعودی، سنگاپور، نروژ، سوئیس، استرالیا، هلند و آلمان به ترتیب در رتبه اول تا دهم را در خصوص خالص صادرات به خود اختصاص داده‌اند. در این سال کشورهای ایالات متحده، ژاپن، هند، انگلستان و فرانسه در بین ۶۷ کشور با آمار خالص صادرات منفی به ترتیب بیشترین میزان کسری تجاری را تجربه کرده‌اند. قرار گرفتن چین و آمریکا در رتبه‌های نخست این دو رتبه‌بندی با توجه به اینکه چین اصلی‌ترین شریک تجاری آمریکاست، نکته‌ای قابل توجه است.

۱۰ کشور اول دارای بیشترین ارزش خالص صادرات
(میلیون دلار) در سال ۲۰۲۲

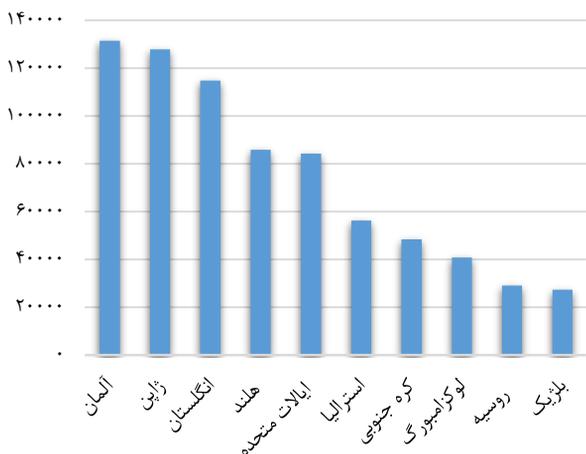
۱۰ کشور اول دارای کمترین خالص صادرات (میلیون دلار) در سال ۲۰۲۲

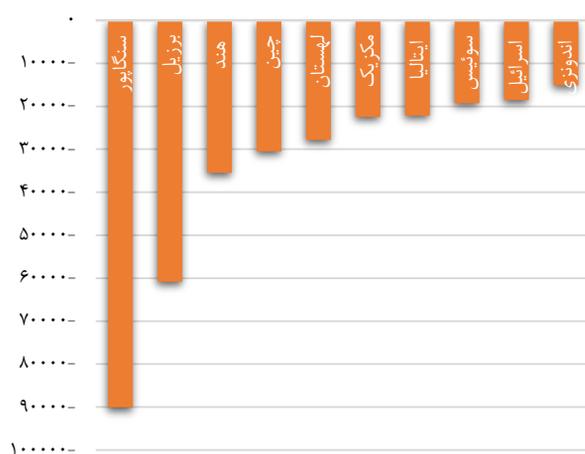
• سرمایه‌گذاری خارجی

مطابق بانک جهانی، در سال ۲۰۲۲ آلمان بیشترین میزان خالص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را داشته است. کشورهای ژاپن، انگلستان، هلند، ایالات متحده، استرالیا، کره جنوبی، لوکزامبورگ، روسیه و بلژیک به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند. این کشورها به عنوان مبدأ سرمایه‌گذاری خارجی محسوب می‌شوند. از طرف مقابل، کشورهای سنگاپور، برزیل، هند، چین، لهستان، مکزیک، ایتالیا، سوئیس، رژیم اشغالگر قدس و اندونزی، دارای خالص سرمایه‌گذاری منفی هستند که به معنی جذب سرمایه‌گذاری خارجی است.

۱۰ کشور اول با بیشترین میزان خالص سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۲۲ - میلیون دلار

۱۰ کشور اول با کمترین میزان خالص سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۲۲ - میلیون دلار

عملکرد بخش صنایع غذایی و کشاورزی

• صادرات و واردات بخش کشاورزی و غذا

مطابق آمارهای وزارت جهاد کشاورزی، در سال ۱۴۰۱ بخش کشاورزی و غذا سهمی معادل ۹.۸ درصد از صادرات غیرنفتی کشور داشته است. این سهم در حالی رقم خورده است که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ ارزش صادرات بخش کشاورزی و غذا با کاهش ۲.۳ درصدی مواجه بوده است. در سال ۱۴۰۲ نیز تا پایان تیر ماه نزدیک به ۱.۷ میلیارد دلار محصولات این بخش از کشور صادر شده است.

همچنین، واردات بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۱ با رشد ۷.۵ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ همراه بوده و سهمی برابر با ۳۰.۹ درصد از ارزش واردات غیرنفتی سال ۱۴۰۱ را به خود اختصاص داده است.

در سال ۱۴۰۲ نزدیک به ۵.۶ میلیارد دلار واردات محصولات کشاورزی به کشور انجام شده است. نکته قابل توجه در خصوص تجارت بخش کشاورزی و غذا، تراز تجاری منفی علی‌رغم تأکید سیاست‌گذاران بر خودکفایی است. بخش کشاورزی و صنایع غذایی کشور، وابستگی گسترده‌ای به واردات نهاده و مواد اولیه دارد. این وابستگی در اثر اجرای سیاست تخصیص ارز ترجیحی از سال ۱۳۹۷ به بعد، افزایش یافته است. عمده کالاهای اساسی مورد حمایت از طریق تخصیص ارز ترجیحی، در گروه کشاورزی و نهاده‌های غذایی قرار دارند.

تجارت بخش کشاورزی و غذا

سهم از تجارت غیرنفتی در سال ۱۴۰۱ (درصد)	رشد در سال ۱۴۰۱ (درصد)	پایان تیر ماه ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۰	
۹.۸	-۲.۳	۱۶۶۹.۰۴	۵۲۱۱.۷۹	۵۳۳۴.۰۷	صادرات (میلیون دلار)
۳۰.۹	۷.۵	۵۶۴۵.۸۷	۱۸۳۹۰.۳۱	۱۷۱۱۵.۷۰	واردات (میلیون دلار)

• شاخص تولید صنایع غذایی

بررسی شاخص تولید رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر بر مبنای داده‌های شرکت‌های بورسی حاکی از آن است که این شاخص در تیر ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۶.۵ درصدی و نسبت به ماه قبل همین سال کاهش ۴ درصدی را تجربه کرده است. یادآور می‌شود این شاخص در خرداد ماه ۱۴۰۲ نیز رشد منفی داشته است. همچنین، شاخص فروش این رشته فعالیت در تیر ماه ۱۴۰۲ در مقایسه با ماه مشابه سال ۱۴۰۱ با کاهش ۱۰.۹ درصدی و نسبت به ماه قبل سال جاری با کاهش ۱.۱ درصدی همراه بوده است. خاطر نشان می‌شود رشد ماهانه این شاخص در خرداد سال جاری نیز منفی بوده است. در تیر ماه ۱۴۰۲ کاهش شاخص تولید زیربخش‌های «کیک و بیسکویت»، «روغنی‌ها» و «سایر» منجر به کاهش شاخص تولید رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی در مقایسه با ماه قبل شده است. همچنین در این ماه، کاهش در شاخص فروش زیربخش‌های «کیک و بیسکویت» و «لبنیاتی» منتج به کاهش در شاخص فروش این رشته فعالیت نسبت به ماه قبل شده است.

• تغییر در موجودی انبار

در سه ماه منتهی به تیرماه سال ۱۴۰۲، موجودی انبار شرکت‌های صنایع غذایی در مجموع ۳.۹- درصد افت داشته است. کاهش موجودی انبار نشان از فعال بودن سمت تقاضا دارد. روند کاهشی نرخ رشد تغییر در موجودی انبار می‌تواند مؤید افزایش تقاضای نهایی برای محصولات غذایی باشد. اما زمانی که این کاهش در موجودی انبار همراه با کاهش تولید باشد، نشان می‌دهد شوک وارد شده در سمت عرضه بوده و عامل اصلی متوقف کننده رشد را باید از سمت عرضه جستجو کرد.

• سودآوری صنایع غذایی

بررسی صورت‌های مالی شرکت‌های بورسی تولیدکننده محصولات غذایی بیانگر آن است که عملکرد سودآوری در بین ۲۸ شرکت بورسی این صنعت در سه ماهه سال ۱۴۰۲، ۳۵.۲ درصد رشد (اسمی) داشته است.

• تحولات قیمت محصولات غذایی

بررسی شاخص قیمت مرکز آمار ایران نشان می‌دهد گروه کالاهای خوراکی و آشامیدنی از جمله گروه‌هایی بوده است که بیشترین افزایش قیمت را داشته است. رشد شاخص قیمت این گروه در ۱۲ ماه منتهی به تیرماه ۱۴۰۲، به طور متوسط نسبت به دوره مشابه قبل برابر با ۶۶.۲ درصد بوده است. در بین اقلام مختلف محصولات خوراکی و آشامیدنی، اقلام روغن‌ها و چربی‌ها با ۱۴۵.۲ درصد افزایش قیمت سالانه، در صدر افزایش قیمت‌ها قرار داشته است. بعد از آن، اقلام خوراکی گوشت (با ۸۲ درصد رشد)، لبنیات (با ۷۱.۴ درصد رشد) و نان و غلات (با ۵۸.۳ درصد رشد) به ترتیب بیشترین افزایش قیمت را در ۱۲ ماه منتهی به تیرماه ۱۴۰۲ داشته است. شایان ذکر است که گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها، به طور متوسط سهمی برابر با ۲۹ درصد در سبد مصرفی خانوارهای کل کشور دارد که البته این سهم بین دهک‌های مختلف درآمدی متفاوت است.

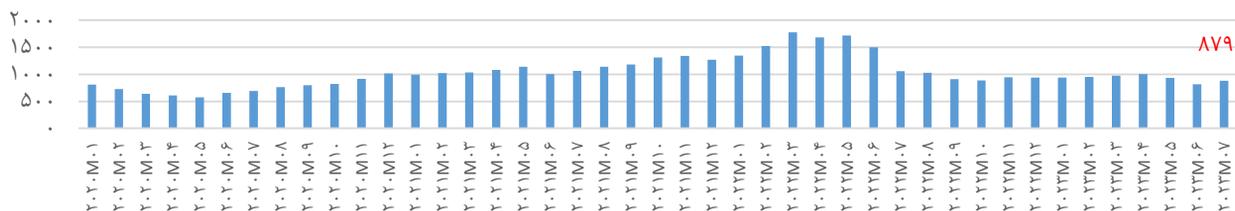
مرور بازارهای جهانی
متوسط قیمت اقلام غذایی و کشاورزی

پیش‌بینی سال			عملکرد ماه		رشد
متوسط قیمت ۲۰۲۴	متوسط قیمت ۲۰۲۳	متوسط قیمت ماه July ۲۰۲۳			
۴,۱	۱۰۲۰	۹۸۰	۸۷۹	روغن پالم (\$/mt)	
-	-	-	۱۰۳۹	روغن آفتابگردان (\$/mt)	
- ۱,۳	۱۱۰۵	۱۱۲۰	۱۱۳۶	روغن سویا (\$/mt)	
- ۵,۶	۲,۶	۲,۷	۳	کاکائو (\$/kg)	
- ۳,۴	۵۷۰	۵۹۰	۵۱۷	کنجاله سویا (\$/mt)	
- ۱۱,۱	۲۴۰	۲۷۰	۲۴۲	ذرت (\$/mt)	
- ۳,۹	۴۹۰	۵۱۰	۵۴۷	برنج تایلندی ۵٪ (\$/mt)	
۳,۱	۱,۷	۱,۶	۲	موز (\$/kg)	
- ۵	۱,۱	۱,۲	۲	پرتغال (\$/kg)	
+ ۲,۲	۰,۴۶	۰,۴۵	۱	شکر (\$/kg)	
- ۵,۶	۳۳۵	۳۵۵	۳۴۶	گندم US, HRW (\$/mt)	
+ ۲,۹	۵,۴	۵,۳	۵	گوشت گوساله (\$/kg)	
-	-	-	۱۰	گوشت گوسفند (\$/kg)	
- ۳,۰	۳,۲	۳,۳	۳	گوشت مرغ (\$/kg)	

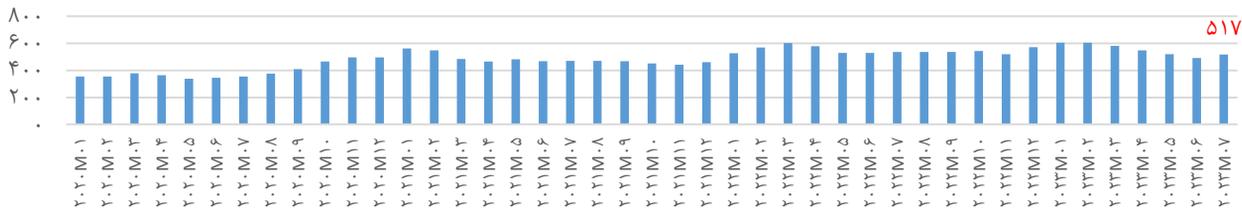
شاخص قیمت بانک جهانی به قیمت‌های ثابت (۲۰۱۰=۱۰۰)

پیش‌بینی			عملکرد		رشد
متوسط قیمت ۲۰۲۴	متوسط قیمت ۲۰۲۳	متوسط قیمت ماه July ۲۰۲۳			
- ۲,۸	۱۲۸,۷	۱۳۲,۴	۱۲۹,۶	شاخص قیمت مواد غذایی	
- ۱,۹	۱۲۲,۴	۱۲۴,۷	۱۱۹,۴	شاخص قیمت روغن‌ها	
- ۷,۸	۱۲۵,۳	۱۳۵,۸	۱۳۱	شاخص قیمت غلات	
+ ۲,۲	۷۷,۳	۷۵,۷	۷۴,۸	شاخص قیمت مواد خام	
- ۷,۱	۱۳۸,۲	۱۴۸,۷	۱۴۵,۶	شاخص قیمت آفت‌کش‌ها	

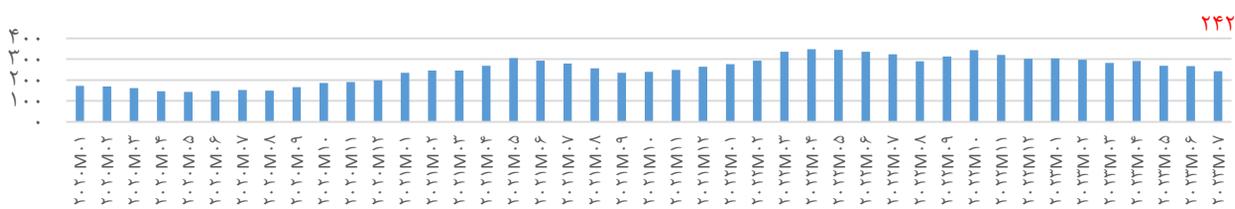
مرور بازارهای جهانی قیمت ماهانه روغن پالم (\$/mt)

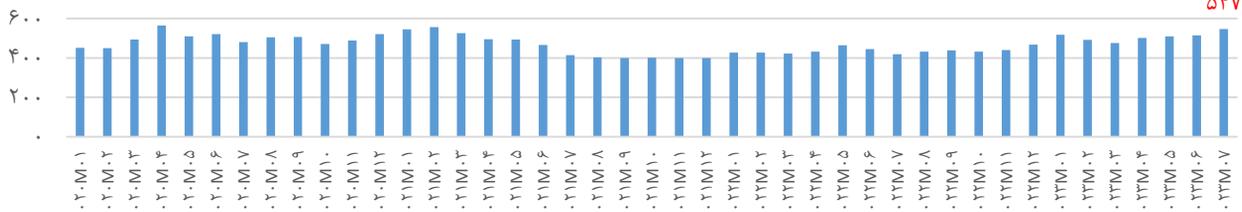
قیمت ماهانه کنجاله سویا (\$/mt)

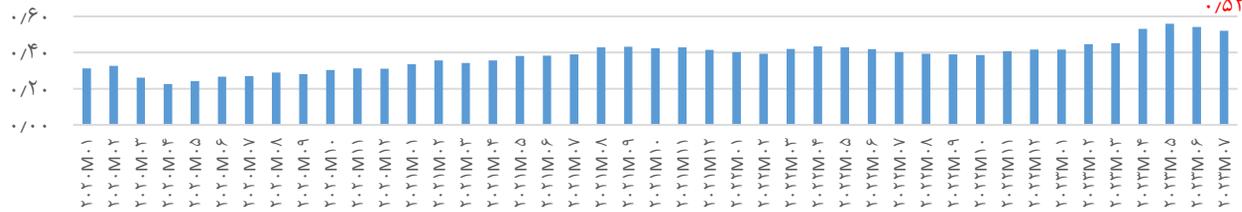
قیمت ماهانه ذرت (\$/mt)

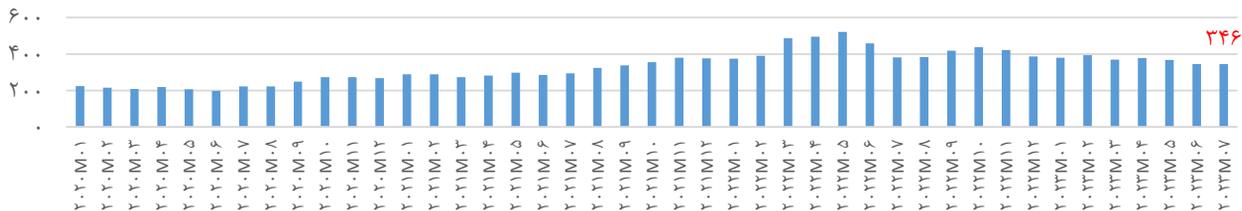
قیمت ماهانه برنج تایلندی ۵٪ (\$/mt)

قیمت ماهانه شکر (\$/mt)

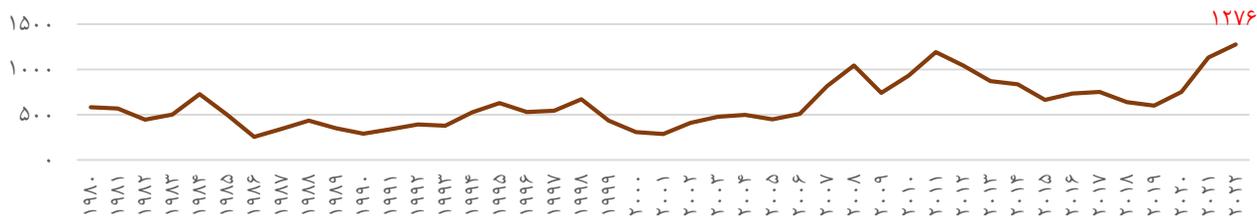

قیمت ماهانه گندم (\$/mt)

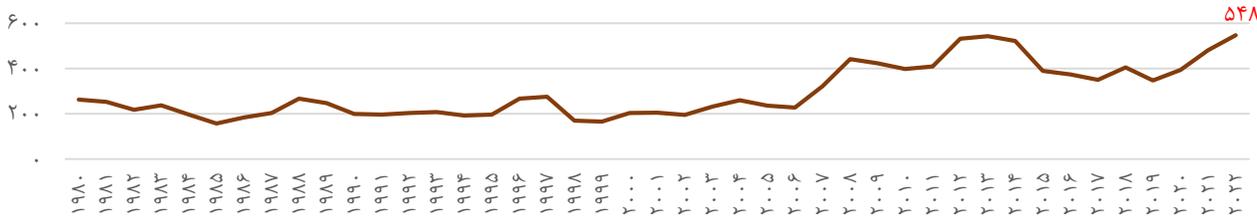

مرور بازارهای جهانی

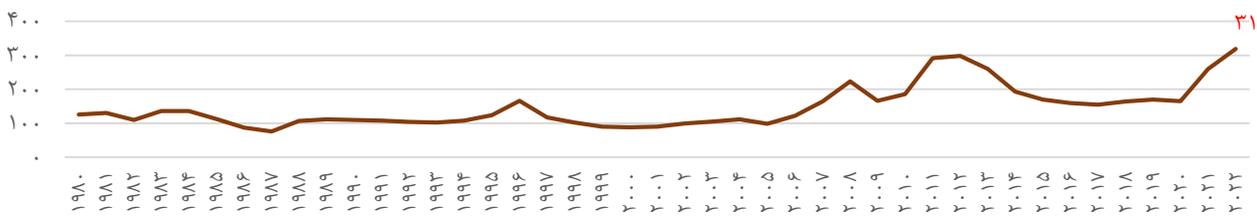
سری زمانی سالانه قیمت روغن پالم (\$/mt)

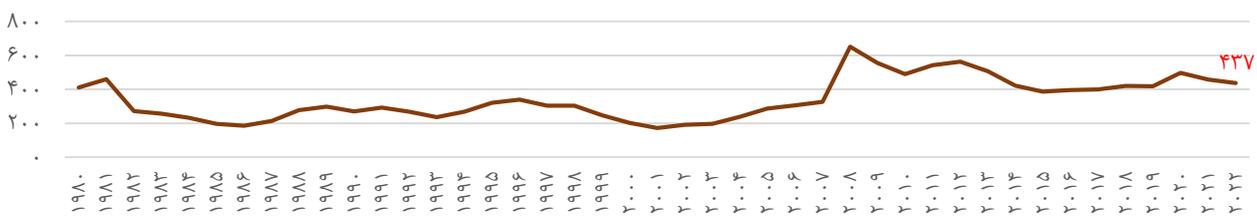
سری زمانی سالانه قیمت کنجاله سویا (\$/mt)

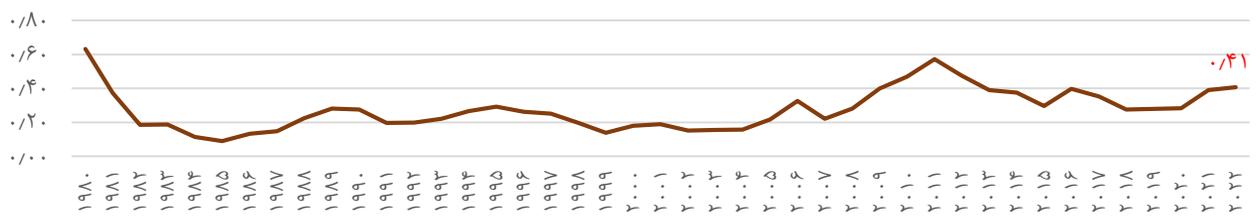
سری زمانی سالانه قیمت ذرت (\$/mt)

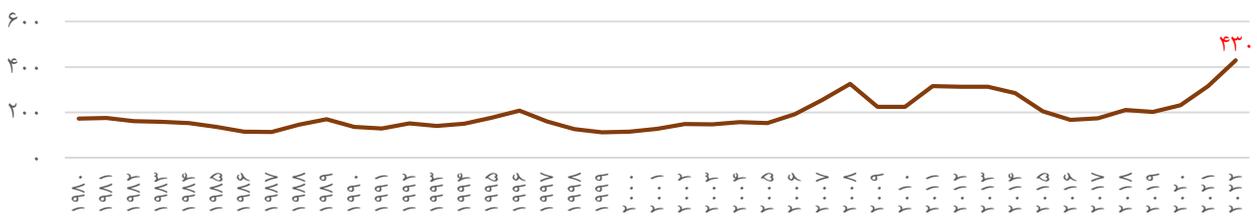
سری زمانی سالانه قیمت برنج تایلندی ۵٪ (\$/mt)

سری زمانی سالانه قیمت شکر (\$/kg)

سری زمانی سالانه قیمت گندم (\$/mt)

تحلیل KCG

بنگاه‌های فعال در بخش صنایع غذایی و کشاورزی همچون سایر بنگاه‌های اقتصادی، متأثر از وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی و مناسبات سیاسی کشور، در پنج ماهه نخست سال جاری با چالش‌های مختلفی روبه‌رو بوده‌اند. برخی از این چالش‌ها در خصوص بخش صنایع غذایی و کشاورزی در قالب ریسک‌ها و تهدیدهای مهم، به همراه فرصت‌ها و مزیت‌های پیش‌روی این بخش به شرح زیر است.

• ریسک‌ها و تهدیدهای مهم

مطالبات گندم‌کاران؛ بر اساس اعلام شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، مجموع خرید تضمینی گندم از کشاورزان تا ۲۸ مرداد ماه سال جاری معادل ۹ میلیون و ۸۷۰ هزار تن (۴۶ درصد متعلق به استان‌های خوزستان، کردستان، فارس و کرمانشاه و ۵۴ درصد متعلق به سایر استان‌ها) بوده است. اگرچه وزارت جهاد کشاورزی از پرداخت بخش قابل توجهی از مطالبات گندم‌کاران تا پایان مرداد ماه خبر داده بود، اما تا کنون تنها ۴۲ درصد از پول گندم‌های خریداری شده (معادل ۶۲ هزار میلیارد تومان) به کشاورزان پرداخت شده است.

ریشه مشکلات پرداخت مطالبات گندم‌کاران را می‌توان در قوانین بودجه سالیانه پیدا کرد. در این قوانین، منابع لازم برای خرید تضمینی گندم کمتر از میزان مورد نیاز (با هدف جبران کسری از طریق بانک مرکزی و نظام بانکی) برآورد می‌شود. به علاوه، منابع حاصل از هدفمندسازی یارانه‌ها به عنوان محل تأمین منابع مورد نیاز این خرید در نظر گرفته می‌شود. در حالی که این منابع تا پایان سال به تدریج وصول می‌شود، اما مطالبات گندم‌کاران حداکثر تا پایان شهریور می‌بایست پرداخت شود. برای مثال، به موجب تبصره ۱۴ (هدفمندی یارانه‌ها) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ برای خرید تضمینی گندم، اعتباری برابر با ۱۰۳ هزار و هفتصد میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. اما با تعیین قیمت ۱۵ هزار تومان برای خرید تضمینی هر کیلو گندم معمولی (به همراه یارانه کاشت و جایزه تحویل گندم) توسط شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی و برآورد ۱۰ میلیون تن گندم، بار مالی خرید تضمینی تقریباً ۱۵۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. این در شرایطی است که دولت دارایی برای مولدسازی و تأمین کسری بودجه لازم ندارد. در نظام بانکی نیز به دلیل سیاست‌های بانک مرکزی در خصوص اضافه برداشت‌ها، امکان ارائه تسهیلات فراهم نیست.

از جمله راهکارهای پیشنهادی برای این چالش، توسعه کشاورزی قراردادی گندم توسط شرکت‌های بخش خصوصی و زنجیره‌های صنایع غذایی است.

زنجیره طیور؛ بعد از حذف ارز ترجیحی، هزینه‌های تولید مرغ به دلیل افزایش قیمت نهاده‌هایی مانند خوراک طیور و واکسن با افزایش همراه بود. علاوه بر افزایش قیمت نهاده‌های وارداتی و نیاز به نقدینگی بیشتر برای خرید نهاده‌ها، بعضاً مرغداران با مشکل به موقع نرسیدن نهاده‌ها به دلیل مسائل مربوط به ترخیص نیز مواجه بودند. در چنین شرایطی برای تأمین نهاده مورد نیاز مرغداری‌های گوشتی دارای جوجه و همچنین مزارع مرغ مادر که اقدام به جوجه‌ریزی کرده بودند، مرغداران مجبور به تأمین نهاده از بازار آزاد شدند. جمیع عوامل در نهایت منجر به کاهش تقاضای مرغداران گوشتی برای جوجه‌های یک روزه و همچنین، توقف جوجه‌ریزی یا استفاده از ظرفیت کمتر در مزارع مرغ مادر شد. با توجه طول دوره پرورش جوجه گوشتی، اثر کاهش در جوجه‌ریزی نیز با تأخیر و به صورت کمتر بودن تولید نسبت به تقاضا در بازار مرغ ظهور پیدا کرد. در این شرایط، دولت به جای حمایت از گله‌های مرغ مادر و تأمین نیاز به جوجه یک روزه و تلاش در جهت مدیریت هزینه تولید مرغ، اقدام به صدور مجور واردات گوشت مرغ و واردات تخم مرغ نطفه‌دار نمود. از دیگر اقدامات دولت، قیمت‌گذاری دستوری و تعیین قیمت مصوب پایین‌تر از بهای تمام‌شده تولید بود.

حمایت از توسعه زنجیره‌های یکپارچه طیور، افزایش انعطاف بازار و توسعه تأمین مالی زنجیره‌ای برای بهبود سرمایه در گردش می‌تواند به رفع مشکلات موجود کمک نماید.

• فرصت‌ها و مزیت‌های مهم

بهبود تعاملات تجاری؛ آغاز روابط سیاسی و اقتصادی بین ایران و عربستان و بهبود نسبی تعاملات منطقه‌ای، فرصتی برای توسعه بازارهای صادراتی و تسهیل تجارت خارجی برای محصولات بخش کشاورزی و صنایع غذایی خواهد بود.

بهبود بسته‌بندی؛ یکی از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند زمینه توسعه رقابت‌پذیری صنایع غذایی کشور را فراهم کند، توسعه صنایع بسته‌بندی مطابق با استانداردهای بین‌المللی برای محصولات غذایی است.

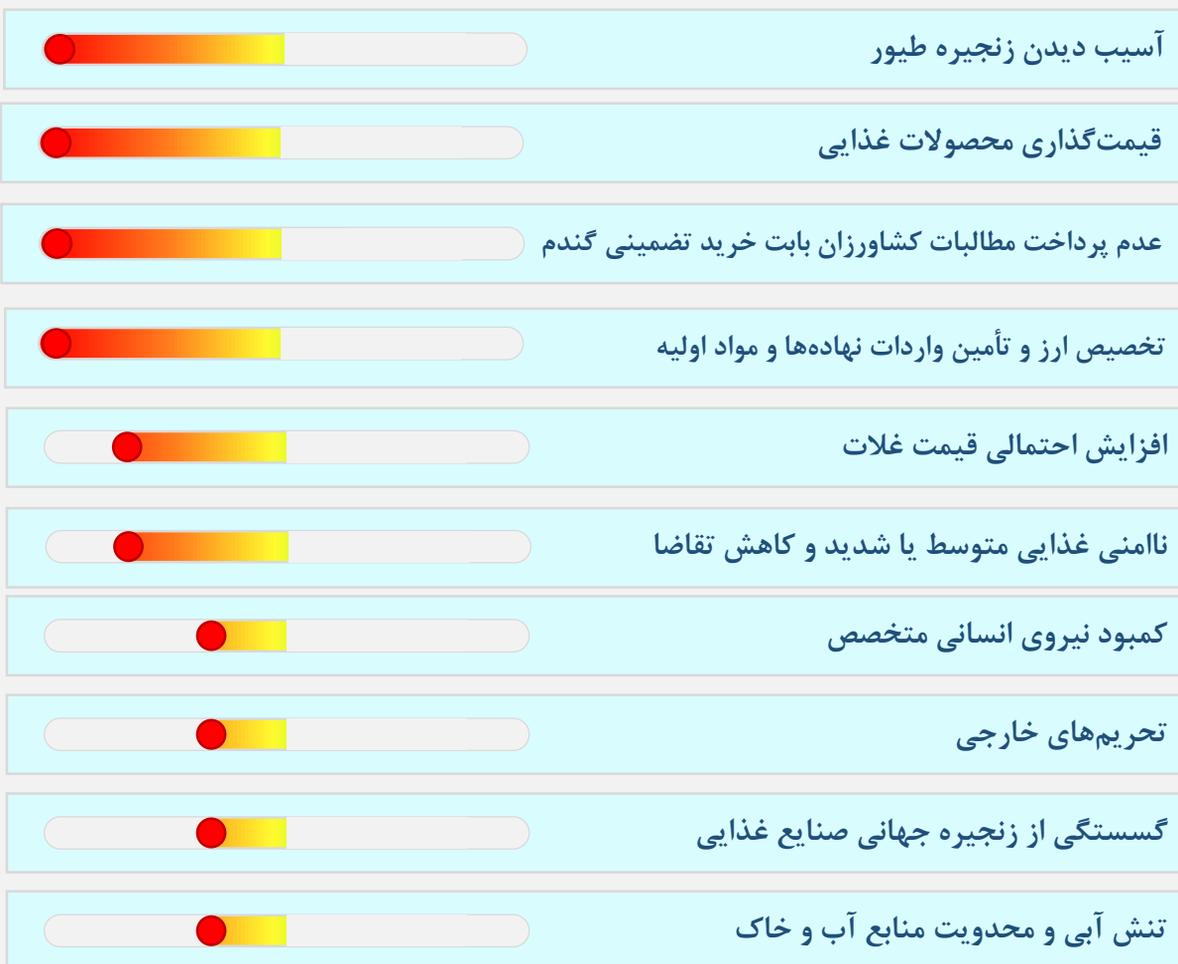
کشاورزی هوشمند؛ استفاده از فناوری‌هایی مانند اینترنت اشیا، پهپادها، سیستم‌های مکان‌یابی و هوش مصنوعی با هدف مدیریت مزارع به منظور افزایش کیفیت و کمیت محصولات کشاورزی در حال گسترش است. این فناوری‌ها در زمینه‌های مختلف کشاورزی همچون کشت، آبیاری، سم‌پاشی و برداشت کاربرد دارند.

عوامل موثر بر کسب و کار بخش کشاورزی و صنایع غذایی در سال ۱۴۰۲

فرصت‌ها و مزیت‌های مهم

ریسک‌ها و تهدیدهای مهم

منابع و مأخذ

- واحد مطالعات گروه مشاوران کیش.
- پژوهشکده پولی و بانکی؛ گزارش ماهانه تولید صنعتی، خرداد ۱۴۰۲.
- بانک مرکزی؛ حساب‌های ملی و گزیده آمارهای اقتصادی.
- مرکز آمار ایران؛ آمارهای مختلف.
- مرکز پژوهش‌های مجلس؛ پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران، خرداد ۱۴۰۲.
- اتاق بازرگانی ایران؛ طرح شاخص مدیران خرید، تیر ۱۴۰۲.
- International Monetary Fund, World Economic Outlook, April ۲۰۲۲.
- Regional Economic Outlook - Middle East and Central Asia, April ۲۰۲۳.
- World Bank Data, August ۲۰۲۳.
- FAO, Agricultural commodity markets ۲۰۲۲.

معرفی اجمالی این محصول:

کارشناسان KCG، بر اساس آخرین آمارها و شاخص‌های معتبر داخلی و بین‌المللی به صورت ماهانه آخرین وضعیت شاخص‌های کلان، شاخص‌های بخشی، آمارهای بین‌المللی و وضعیت بازار محصولات اصلی را به همراه تحلیل عوامل موثر بازار تهیه و ارائه می‌کنند.

مزایا برای مشتریان:

- اطلاع از آخرین وضعیت متغیرهای اقتصادی داخلی و خارجی
- اطلاع از آخرین پیش‌بینی‌ها از قیمت محصولات اصلی
- اطلاع از فرصت‌ها، تهدیدها و ریسک‌های پیش‌روی صنعت

مشتریان این محصول:

- مدیران عامل بنگاه‌های بزرگ
- تحلیل‌گران
- سرمایه‌گذاران
- برنامه‌ریزان و مدیران ریسک شرکت‌ها
- شرکت‌های تأمین سرمایه و مشاوران مالی

گروه مشاوران کیش

شریک راهبردی رهبران صنعت کشور و بنگاه‌های بزرگ پیشرو

معرفی گروه مشاوران کیش

شرکت «گروه مشاوران اندیشه‌ورز مشکات کیش» یک شرکت خصوصی است که مأموریت آن، ارائه انواع خدمات مشاوره‌ای و تخصصی به شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در زمینه‌های سرمایه‌گذاری، توسعه کسب و کار، توسعه بازار، فناوری مالی، مدیریت زنجیره تأمین، تحلیل، پژوهش‌های کاربردی و آموزش‌های تخصصی است.

نشانی دفتر مرکزی: جزیره کیش، خیابان رودکی، ساختمان اداری دیپلمات، طبقه سوم، واحد ۳۱۵
تلفن: ۰۷۶ ۴۴۴۶۱۰۰۷

KCG
Kish Consultants Group

www.kishgroup.net